

Co-funded by the
European Union

Polityka klimatyczna UE

dr Anna Wójtowicz

Katedra Unii Europejskiej im. J. Monneta, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, SGH w Warszawie

Międzynarodowe działania UE na rzecz zmiany klimatu po 1990 roku

- Ratyfikacja Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. (Dz. U. z 1966 r. Nr 53, poz. 238), zwana konwencją klimatyczną
- Protokół z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 203, poz. 1684)

Redukcja emisji gazów cieplarnianych w stosunku do roku bazowego o 6% w latach 2008-2012, oraz o 20% w latach 2013-2020

Porozumienie paryskie

- 5 października 2016 r. – ratyfikowane przez UE, weszło w życie w dniu 4 listopada 2016 r.
- Cel:
- utrzymania światowego wzrostu temperatury znacznie poniżej 2 ° C (a także dołożenie wszelkich starań do utrzymania tego wzrostu na poziomie 1,5 ° C) wobec poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz doprowadzenie do szybkiej redukcji emisji zanieczyszczeń.

Zob. więcej: <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/paris-agreement-climate/>

11 grudnia 2018 r.
zostało przyjęte
*„Rozporządzenie
w sprawie
zarządzania unią
energetyczną i
działaniami na
rzecz klimatu”*

- Każde państwo członkowskie UE do opracowania zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu na okres 2021-2030 do 31 grudnia 2019 r., a następnie mają być opracowywane sprawozdania z postępów.
- Owe strategie mają być opracowywane co dziesięć lat i obejmować cele i strategie krajowej polityki energetycznej.

Zob. więcej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32018R1999>

Europejski Zielony Ład

Cel UE – neutralność klimatyczna do 2050 r.

11 grudnia 2019 r. Komisja opublikowała komunikat w sprawie **Europejskiego Zielonego Ładu**. To nowa unijna strategia wzrostu, która ma przekształcić Europę w neutralne klimatycznie, sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce.

Zob. więcej: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Pakiet Fit to 55

- proponowane akty legislacyjne i nowelizacje mające pomóc UE zmniejszyć jej emisje gazów cieplarnianych netto do 2030 r. przynajmniej o 55%

Zob. więcej:

<https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/fit-for-55/>

Nowelizacja dyrektywy o energii odnawialnej

- W marcu 2023 r. UE wstępnie uzgodniła bardziej rygorystyczne przepisy aby przyspieszyć wprowadzanie OZE.
- CEL OZE na 2030 r. podwyższono do 42,5% przy czym ambicją jest osiągnięcie poziomu 45%.

Zob. więcej: <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2023/10/09/renewable-energy-council-adopts-new-rules/>

Renewable energy in 2020

● % of gross final energy consumption

● 2020 target

Countries overachieving their targets
Countries meeting their targets
Countries under their targets

SWEDEN

FINLAND

LATVIA

AUSTRIA

PORTUGAL

DENMARK

CROATIA

ESTONIA

LITHUANIA

SLOVENIA

ROMANIA

BULGARIA

EU

GREECE¹

SPAIN

ITALY

GERMANY

FRANCE

SLOVAKIA

CZECHIA

CYPRUS

IRELAND

POLAND²

NETHERLANDS

HUNGARY

BELGIUM

LUXEMBOURG

MALTA

NORWAY

ICELAND

¹ Provisional data.

² Statistical data on solid biomass was revised. As a consequence of this revision, their share of renewables increased by more than 3 percentage points.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Renewable_energy_statistics#Share_of_renewable_energy_more_than_doubled_between_2004_and_2020

Zmiana dyrektywy dotyczącej efektywności energetycznej

- Nowy cel: ograniczenie zużycia energii końcowej o co najmniej 11,7% w porównaniu z prognozami zużycia energii na 2030 r. sporządzonymi w 2020 r.

UE nie powinna przekroczyć do 2030 r.:

- zużycia energii końcowej 763 mln ton ekwiwalentu ropy naftowej,
- zużycia pierwotnego – 993 mln ton ekwiwalentu ropy naftowej.

Unijny System Handlu Emisjami (EU ETS)

System „Cap and trade”
działa od 2005 r.

Obejmuje:

- Elektroenergetykę i ciepłownictwo
- Energochłonne gałęzie przemysłu (np. przemysł rafineryjny, stalownictwo, produkcja szkła i papieru)
- Lotnictwo komercyjne

EU ETS1

- Komisja zaproponowała kompleksową zmianę obowiązującego unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS).
- **Cel: ogólna redukcja emisji w odnośnych sektorach o 61% do 2030 r. w porównaniu z 2005 r.**

Poprzez:

- włączenie do EU ETS emisji pochodzących z transportu morskiego
 - stopniowe wycofywanie przydziału bezpłatnych uprawnień dla lotnictwa
 - Zwiększanie środków finansowych udostępnianych z funduszu modernizacyjnego i funduszu innowacyjnego
-

EU ETS2

- KE zaproponowała też, by utworzyć **nowy, odrębny system handlu uprawnieniami do emisji dla budownictwa i transportu drogowego oraz dodatkowych sektorów (głównie drobnego przemysłu)**
- projektu do 2030 r. emisje w tych sektorach zostaną ograniczone o 43% (w porównaniu z 2005 r.)

Graniczny Podatek Węglowy

Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)

- Celem mechanizmu jest uniknięcie – w pełnej zgodności z zasadami handlu międzynarodowego – sytuacji, gdy starania UE na rzecz redukcji emisji będą niweczone przez wzrost emisji poza jej granicami spowodowany:
 1. przeniesieniem produkcji do krajów poza UE (gdzie polityki przeciwdziałania zmianie klimatu są mniej ambitne niż polityki unijne)
 2. zwiększonym przywozem wysokoemisyjnych produktów.

Zob. więcej: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-7-2023-INIT/pl/pdf>

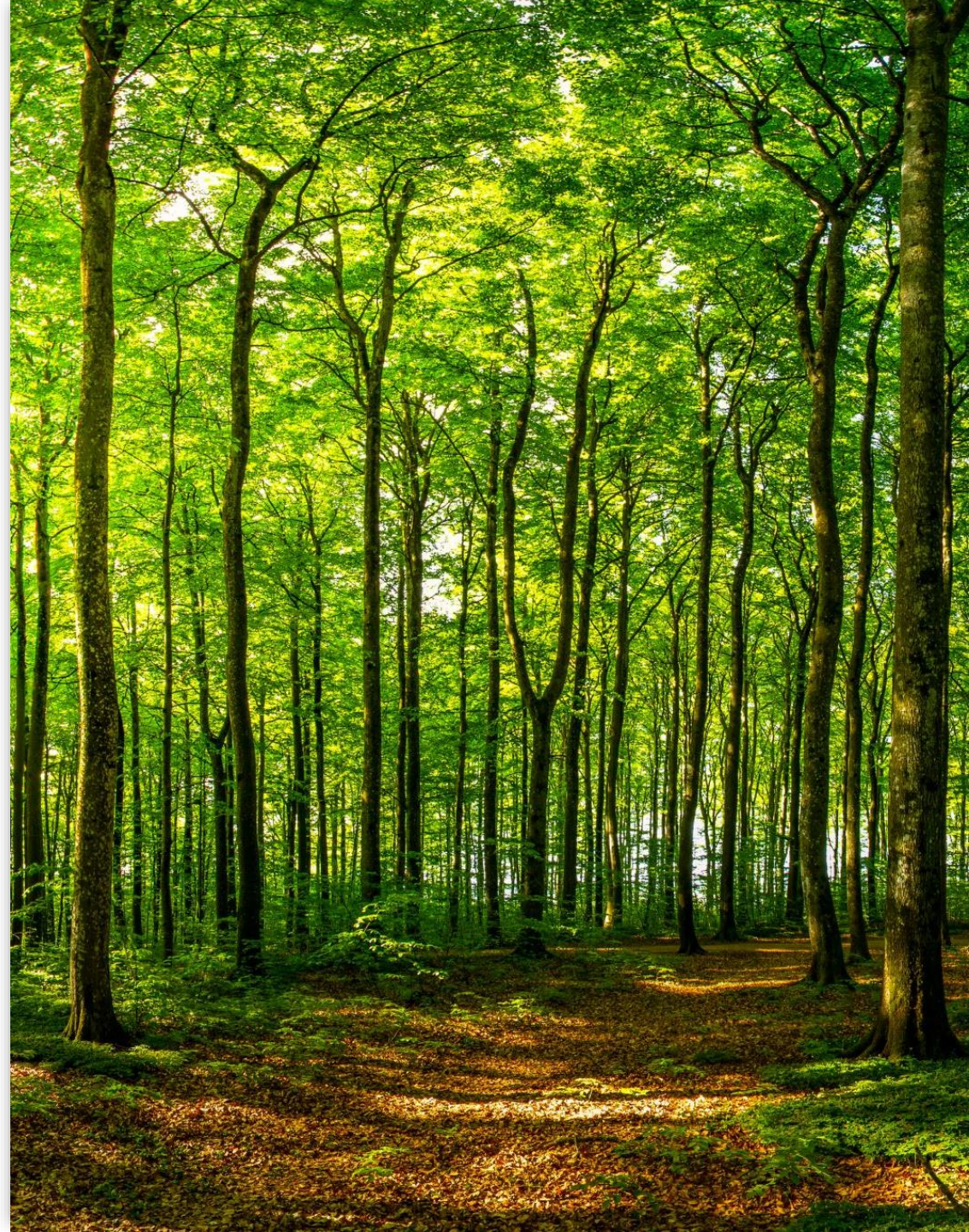
Spółeczny fundusz klimatyczny

- **Cel:** wsparcie dla gospodarstw domowych, mikroprzedsiębiorstw i użytkowników transportu dotkniętych wzrostem cen energii i paliw.
 - **Zakres:** pomoc związana z kosztami wynikającymi z nowego systemu handlu emisjami (EU ETS II) dla **budynków, transportu drogowego i innych sektorów.**
 - **Finansowanie:** głównie z **dochodów z EU ETS II**
-

Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w sektorze gruntów i leśnictwa

- Zwiększenie pochłaniania CO₂ przez lasy i gleby
- Pochłanianie netto 310 mln ton CO₂ rocznie do 2030

Zob. więcej: <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2023/03/28/fit-for-55-package-council-adopts-regulations-on-effort-sharing-and-land-use-and-forestry-sector/>

Normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych

- Zaostrzenie limitów emisji dla nowych samochodów
- Od 2035 r. zakaz sprzedaży nowych samochodów spalinowych

Zob. więcej: <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2023/03/28/fit-for-55-council-adopts-regulation-on-co2-emissions-for-new-cars-and-vans/>

Redukcja emisji metanu w sektorze energetycznym

- Rada przyjęła nowe przepisy w maju 2024 r.
 - Rozporządzenie pozwala śledzić i redukować emisje metanu w tym sektorze. To pierwsze przepisy dotyczące tego zagadnienia. Stanowią one istotny wkład w działania klimatyczne, ponieważ metan jest drugim co do znaczenia gazem cieplarnianym po dwutlenku węgla.
-

Zrównoważone paliwa lotnicze

- Rada przyjęła nowe rozporządzenie w październiku 2023 r.
 - Rozporządzenie **ReFuelEU Aviation** ma pomóc zmniejszyć ślad środowiskowy sektora lotniczego i zaangażować ten sektor w realizację unijnych celów klimatycznych
-

Paliwa o obniżonej emisyjności w żegludze

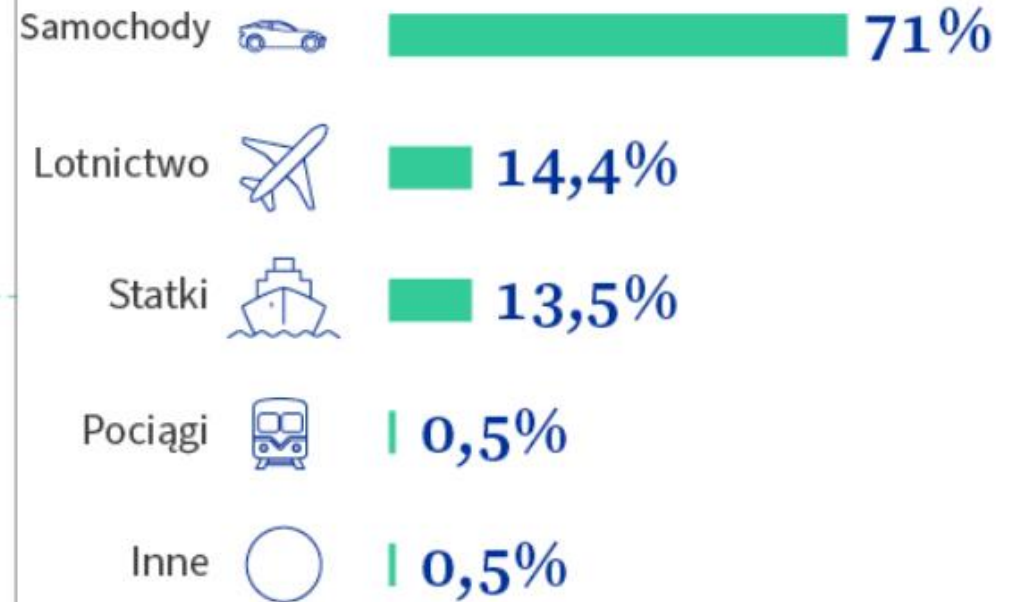
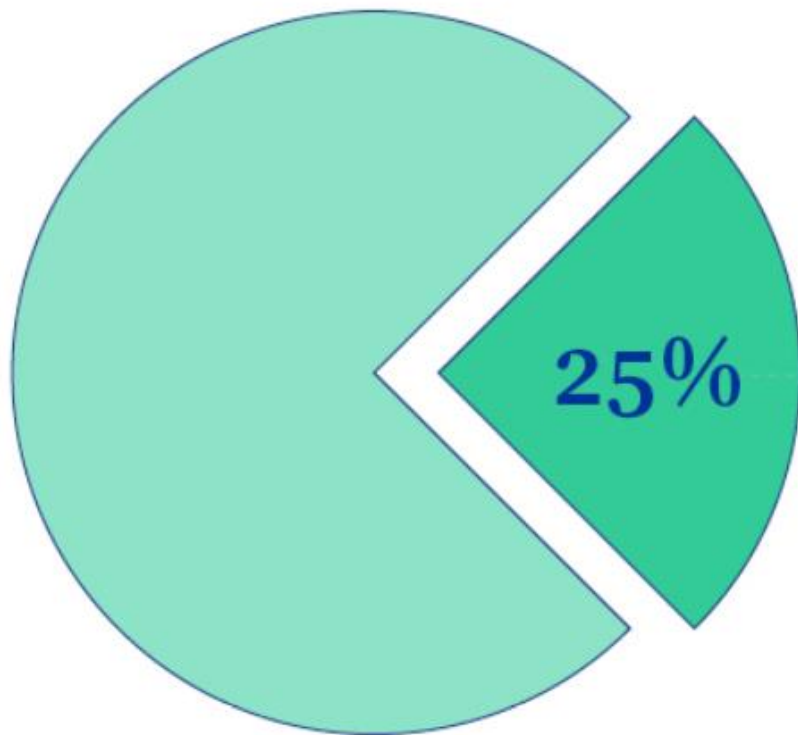
- Rada przyjęła nowe przepisy w lipcu 2023 r., kończąc tym samym procedurę legislacyjną.
 - **Inicjatywa FuelEU Maritime** ma do 2050 r. zmniejszyć nawet o 80% intensywność emisyjną energii wykorzystywanej przez statki.
-

Infrastruktura paliw alternatywnych

- Rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych ma na celu zapewnić obywatelom i firmom dostęp do zadowalającej sieci infrastrukturalnej, która pozwoli doładowywać lub tankować pojazdy i statki paliwami alternatywnymi.
-

Transport generuje niemal 25% emisji gazów cieplarnianych w UE.

Zob. <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/fit-for-55-afir-alternative-fuels-infrastructure-regulation/>

Dziękuję za uwagę